Antti Kohopää

30.4.2025

Eduskunnan Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Asia: E 15/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: Puhtaan teollisuuden ohjelma

Puhtaan teollisuuden ohjelma on mahdollisuus Suomelle

Energiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston selvityksestä koskien EU:n puhtaan teollisuuden ohjelmaa.

Suomen kanta on hyvä ja kannatettava. Haluamme korostaa ja lisätä muutamia näkökulmia.

Siirtymän on oltava puhdas

Kannatamme kunnianhimoista ilmastotavoitetta vuodelle 2040 ja päästökaupan kehittämistä entistäkin keskeisemmäksi ilmastopolitiikan työkaluksi. Pidämme myös hyvänä tavoitteena luoda Euroopan laajuista kysyntää kiertotalouteen ja puhtaisiin raaka-aineisiin perustuville tuotteille.

Siirtymää fossiilitaloudesta tulee ohjata mahdollisimman EU-laajuisin ja markkinaehtoisin instrumentein. Näin päädytään tekemään päästövähennyksiä sekä korvaamaan fossiilisia raaka-aineita sektoreilla ja paikoissa, joissa se on kustannustehokkainta. EU:n kilpailukyvyn ja tavoitteiden saavuttamisen varmistamisen näkökulmasta nämä ovat parhaita työkaluja. Suomi pärjää omilla vahvuuksillaan tässä kilpailussa.

EU on asettanut kunnianhimoisia tavoitteita jo vuodelle 2030 ja näistä tulee pitää kiinni. Tavoitteita asetettaessa on tiedetty, että ne ovat haastavia. Sen sijaan että keskustellaan tavoitteista peruuttamisesta tai kunnianhimosta luopumisesta, tulisi käydä läpi kaikki keinot ja kehittää teknologiaa, jolla tavoitteita voidaan saavuttaa.

Puhdas energia on kilpailukykyistä energiaa

Haluamme korostaa, että Suomessa on samaan aikaan globaalisti kilpailukykyinen (kuva viimeisellä sivulla) ja puhdas sähkö teollisuudelle ja kuluttajille. Mikäli Suomeen saadaan houkuteltua teollisia investointeja, energia-alalla on valmius investoida uuteen sähköntuotantoon samassa suhteessa. Tämä on valtava mahdollisuus uudelleen teollistaa Suomi, saada uutta kasvua ja työpaikkoja Suomeen.

Suomessa puhdas ja kilpailukykyinen sähkö on rakennettu toimivien, avoimien ja kilpailtujen markkinoiden avulla. Meidän näkemyksemme mukaan samaan suuntaan tulisi liikkua myös muualla EU:ssa. Tämä olisi hyväksi EU:n kilpailukyvylle, mutta myös Suomen etu. Näin välttäisimme tilanteen, jossa jäsenmaiden välillä poikkeavat julkiset tuet tai sääntelykehykset haittaavat sisämarkkinoiden toimintaa ja ohjaavat taloudellista toimeliaisuutta EU-alueella paikkoihin, joissa näillä ei ole luontaisia kilpailun edellytyksiä.

Energiateollisuus ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.energia.fi

Tulevaisuuden energiajärjestelmä on erilainen kuin mennyt

EU:ssa ja Suomessa on hyvä tunnistaa ja tunnustaa että tulevaisuuden vähähiilinen energiajärjestelmä on kovin erilainen kuin fossiilienergiaan perustunut järjestelmä. Mikäli energia- ja päästömarkkinoiden annetaan toimia, tulee muutos olemaan nopeampi ja ihmisten kannalta edullisempi kuin nyt monet pelkäävät. Suomen esimerkki on tästä hyvä.

EU-tasolla on edessä teollisuuden murros, joka edellyttää uudenlaista suhtautumista muutokseen ja julkisen rahan käyttöön. Uudessa energiajärjestelmässä ihmisten energian käyttämisen tavat muuttuvat. Fossiilisten polttoaineiden (kaasun ja öljyn) ostamisen sijaan käytetään puhdasta sähköä tai kaukolämpöä. Infrastruktuurista maksetaan enemmän, mutta energiasta parhaassa tapauksessa vähemmän.

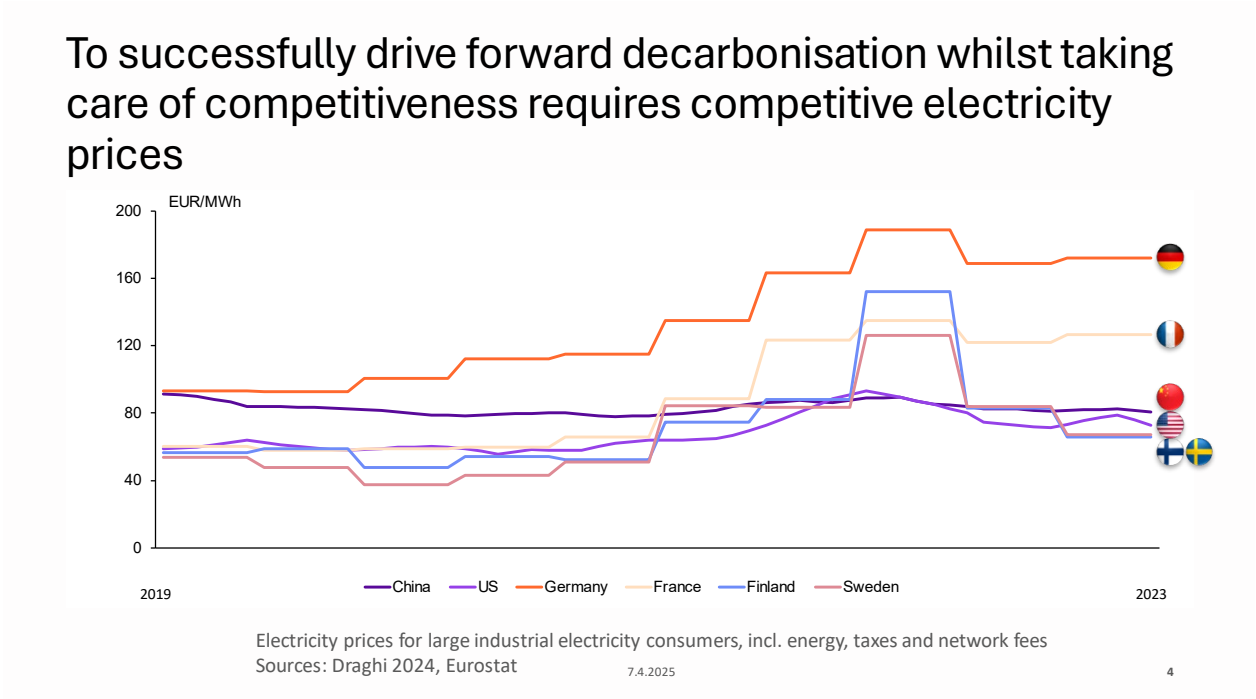
Julkiset tuet tulisi ennemmin suunnata EU-tasolla uuden teknologian kehittämiseen, ihmisten uudelleenkouluttamiseen ja liikkuvuuteen. Nyt suoraa tukea käytetään liian paljon olemassa olevan kilpailukyvyttömäksi muuttuvan teollisuuden ylläpitoon.

Vaikuttaminen vaatii kulttuuria ja resursseja

Suomen ennakkovaikuttamiskannat sekä kannat nyt puheena olevaan tiedonantoon ovat hyviä, mutta ymmärrettävästi poliittisen syklin takia yleisiä. Suomi on myös toiminut aktiivisesti Brysselissä. Samalla on huomattava, että seuraavassa vaiheessa olisi kyettävä tarjoamaan lainsäädäntö ja ohjauskeinotason ratkaisuja, joilla tavoitteisiin päästään.

Käytännössä tämä tarkoittaa mm. sitä, miten energiatehokuutta tulisi tulevaisuudessa mitata tai minkälaisia kannusteita ja lakeja EU:ssa tehdään kestävän hiilidioksidin hyödyntämiselle. Tämä vaatii parempaa resurssointia sekä kulttuuria valtionhallinnossa ja meillä edunvalvojillakin.

Lisätietoja: Antti Kohopää, EU-edunvalvontapäällikkö, antti.kohopaa@energia.fi, +358 50 344 9265

Kuva